

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ЗЕЛЕНИЛО“, СОМБОР
по ревизији финансијских извештаја за 2022. годину**

**Број: 400-815/2023-04/27
Београд, 4. март 2024. године**

Садржај:

1. УВОД.....	5
2. НЕПРАВИЛНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	6
2.1. Исплате других примања запосленима	6
2.1.1 Евидентирање осталих личних расхода.....	6
2.1.1.1 Опис неправилности.....	6
2.1.1.2 Исказане мере исправљања.....	6
2.1.1.3 Оцена мера исправљања.....	6
2.2. Трошкови накнада по уговорима са физичким лицима	6
2.2.1 Правилност евидентирања накнада по уговорима са физичким лицима	6
2.2.1.1 Опис неправилности.....	6
2.2.1.2 Исказане мере исправљања.....	7
2.2.1.3 Оцена мера исправљања.....	7
2.3. Попис имовине и обавеза.....	7
2.3.1 Сачињавање Извештаја о попису имовине и обавеза у складу са законском регулативом.....	7
2.3.1.1. Опис неправилности.....	7
2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	8
2.4. Постројења и опрема.....	9
2.4.1 Признавање и вредновање постројења и опреме у складу са интерном регулативом	9
2.4.1.1 Опис неправилности.....	9
2.4.1.2 Исказане мере исправљања.....	9
2.4.1.3 Оцена мера исправљања.....	9
2.5. Вредновање основних средстава.....	9
2.5.1 Реално исказивање садашње вредности основних средстава.....	9
2.5.1.1 Опис неправилности.....	9
2.5.1.2 Исказане мере исправљања.....	10
2.5.1.3 Оцена мера исправљања.....	10
2.6. Краткорочна активна временска разграничења.....	10
2.6.1 Правилан приказ билансних позиција у финансијским извештајима.....	10
2.6.1.1 Опис неправилности.....	10
2.6.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	11
2.7. Залихе материјала и резервних делова.....	11
2.7.1. Процена нето оствариве вредности залиха материјала и резервних делова	11
2.7.1.1 Опис неправилности.....	11
2.7.1.2 Исказане мере исправљања.....	11
2.7.1.3 Оцена мера исправљања.....	12

2.8. Залихе недовршене производње и готових производа.....	12
2.8.1 Обрачун производње залиха недовршене производње и готових производа.....	12
2.8.1.1 Опис неправилности.....	12
2.8.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	12
2.9. Ревалоризационе резерве	13
2.9.1 Евидентирање ревалоризационих резерви у пословним књигама	13
2.9.1.1 Опис неправилности.....	13
2.9.1.2 Исказане мере исправљања.....	14
2.9.1.3 Оцена мера исправљања.....	14
2.10. Дугорочна резервисања	14
2.10.1 Сачињавање обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине и јубиларне награде запослених	14
2.10.1.1 Опис неправилности.....	14
2.10.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	15
2.11. Одложене пореске обавезе.....	15
2.11.1 Сачињавање обрачуна одложених пореских средстава/обавеза	15
2.11.1.1 Опис неправилности.....	15
2.11.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	15
2.12. Одложени приходи и примљене донације.....	16
2.12.1 Евидентирање одложених прихода и примљених донација у пословним књигама.....	16
2.12.1.1 Опис неправилности.....	16
2.12.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	16
2.13. Трошкови амортизације основних средстава.....	17
2.13.1 Измена апликативног софтвера у делу обрачуна трошкова амортизације	17
2.13.1.1 Опис неправилности.....	17
2.13.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	17
2.14. Трошкови производних услуга.....	17
2.14.1 Евидентирање пословних промена уз одговарајуће рачуноводствене исправе.....	17
2.14.1.1 Опис неправилности.....	17
2.14.1.2 Исказане мере исправљања.....	18
2.14.1.3 Оцена мера исправљања.....	18
2.15. Напомене уз финансијске извештаје.....	18
2.15.1 Сачињавање Напомена уз финансијске извештаје Предузећа	18
2.15.1.1 Опис неправилности.....	18
2.15.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	19
2.16. Интерна ревизија	19
2.16.1 Успостављање интерне ревизије	19

2.16.1.1	Опис неправилности.....	19
2.16.1.2	Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	19
2.17.	Дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја.....	20
2.17.1	Доношење дугорочног и средњорочног плана пословне стратегије и развоја.....	20
2.17.1.1	Опис неправилности.....	20
2.17.1.2	Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	20
3.	МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	21

1. УВОД

У Извештају о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Зеленило“, Сомбор за 2022. годину, број: 400-815/2023-04/22—од 9. новембра 2023. године, Државна ревизорска институција (у даљем тексту: Институција) је издала мишљење са резервом о финансијским извештајима.

С обзиром да све откривене неправилности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године који је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених неправилности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо неправилности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕПРАВИЛНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 1 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана

2.1. Исплате других примања запосленима

2.1.1 Евидентирање осталих личних расхода

2.1.1.1 Опис неправилности

Предузеће је евидентирало остале исплате (део накнада трошкова за превоз запослених, део трошкова за солидарну помоћ због неповољног положаја запослених, део трошкова за отпремнине за одлазак у пензију, као и јубиларних награда) у укупном износу од 5.012 хиљада динара на рачуну трошкова зарада и накнада зарада (рачун 520), уместо на рачуну остали лични расходи и накнаде (рачун 529), што није у складу са чланом 41. Правилника о контном оквиру о садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

На тај начин више су исказани трошкови зарада и накнада зарада, а мање остали лични расходи и накнаде у износу од 5.012 хиљада динара.

2.1.1.2 Исказане мере исправљања

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, утврђено је да је Предузеће, у циљу отклањања наведене неправилности, извршило корекцију књижења дела накнада трошкова за превоз запослених, дела трошкова за солидарну помоћ због неповољног положаја запослених, дела трошкова за отпремнине за одлазак у пензију, као и јубиларних награда, на начин да је поменуте накнаде евидентирало на рачуну остали лични расходи, што је у складу са чланом 41. Правилника о контном оквиру о садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су следећи докази о предузетој мери исправљања:

- 1) Рекапитулације обрачуна поменутих накнада за период од јануара до новембра месеца 2023. године;
- 2) Налози за књижење број 28-477-28/31. јануар 2023. године, 23-477-18 од 28. фебруар 2023. године, 23-477-27/31.март 2023. године, 23-477-31/30. април 2023. године и др.

2.1.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2. Трошкови накнада по уговорима са физичким лицима

2.2.1 Правилност евидентирања накнада по уговорима са физичким лицима

2.2.1.1 Опис неправилности

У пословним књигама Предузећа исказани су трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима у износу од 601 хиљаде динара. Наведени износ у целисти се односи на уговор закључен са физичким лицем ради обављање послова праћења и израде документације на основу конкурса и пројекта Европске уније и Републике Србије. У поступку ревизије нису презентовани докази у складу са чланом 9. Закона о рачуноводству да су уговорени послови праћења и израде документације заиста извршени.

С обзиром на то да послови праћења и израде документације на основу конкурса и пројекта Европске уније и Републике Србије представљају послове ван делатности послодавца, евидентирање уговора на овакав начин није у складу са чланом 41. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Због тога су више исказани трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима, а мање трошкови накнада по уговору о делу у износу од 601 хиљаде динара

2.2.1.2 Исказане мере исправљања

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, утврђено је да је Предузеће, у циљу отклањања наведене неправилности, извршило корекцију књижења у пословним књигама, накнаде трошкова по основу уговора закљученим са физичким лицем за обављање послова праћења и израде документације на основу конкурса и пројекта Европске уније и Републике Србије, на начин да је обрачун по овом основу исказан на рачуну расхода по основу уговора о делу, уместо на рачуну расхода накнада по уговору о привременим и повременим пословима, чиме је поступљено у складу са чланом 41. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике

Такође, Предузеће је документовало да су послови праћења и израде документације заиста извршени, на основу достављених записника о обављеним активности физичког лица, за сваки месец 2023. године, у којима су описане активности које је спровело физичко лице са којим је закључен уговор.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су следећи докази о предузетој мери исправљања:

- 1) Рекапитулације обрачуна по основу уговора о делу за период од јануара до новембра месеца 2023. године;
- 2) Налози за књижење број 28-477-6/31. јануар 2023. године, 23-477-10/28. фебруар 2023. године, 23-477-25/31. март 2023. године, 23-477-38/30. април 2023. године и др.
- 3) Записници о обављеним активности физичког лица по основу закљученог уговора за сваки месец 2023. године.

2.2.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја а не дуже од годину дана

2.3. Попис имовине и обавеза

2.3.1 Сачињавање Извештаја о попису имовине и обавеза у складу са законском регулативом

2.3.1.1. Опис неправилности

Предузеће, пре пописа имовине и обавеза, није извршило усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главним књигом, како је прописано чланом 20. Закона о рачуноводству, због чега постоји неслагање у главној књизи и помоћној евиденцији основних средстава у износу од 4.979 хиљада динара. У Елаборату о попису имовине и обавеза у ЈКП „Зеленило“, Сомбор са стањем на дан 31. децембар 2022. године, констатован је вишак/мањак материјала, а да при томе нису изнете примедбе и објашњења лица

који рукују, односно која су задужена материјалним и новчаним вредностима о утврђеним разликама. Комисија је констатовала да је запосленима који обављају рад на терену дат материјал у вредности од 620 хиљада динара на основу реверса, а да при томе Предузеће није документовало да постоји одобрење одговорног лица.

2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционог плана Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да су у Елаборату о попису имовине и обавеза ЈКП „Зеленило“, Сомбор са стањем на дан 31. децембра 2023. године број 9-3/2024 од 25. јануара 2024. године, изнете све примедбе и објашњења лица која рукују, односно која су задужена материјалним и новчаним средствима о утврђеним разликама по попису.

Извештај Централне пописне комисије је усвојио Надзорни одбор Предузећа, Одлуком број 13-05/2024 од 30. јануара 2024. године.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су следећи докази о предузетој мери исправљања:

- 1) Елаборат о попису за 2023. годину број 9-3/2024 од 25. јануара 2024. године;
- 2) Одлука Надзорног одбора Предузећа број 13-05/2024 од 30. јануара 2024. године о усвајању Извештаја о попису Централне пописне комисије Предузећа.

У Акционом плану за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, Предузеће је образложило да је отклонило део износа неслагања у главној књизи и помоћној евиденцији основних средстава, која је настала као последица књижења процене основних средстава у 2020. години.

То је изазвало проблеме у апликативном софтверу приликом обрачуна трошкова амортизације у претходном периоду (2020. 2021 и 2022. година), а што подразумева да је неопходно извршити нови обрачун трошкова амортизације и утврдити исправне износе отписане и садашње вредности основних средстава, због чега је захтевана помоћ програмера који одржава софтвер који се примењује у пословању Предузећа и који раде на отклањању проблема. Активности ће бити окончане до законом предвиђеног рока за сачињавање финансијских извештаја Предузећа за 2023. годину.

Предузеће је именовало лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

- 1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.4. Постројења и опрема

2.4.1 Признавање и вредновање постројења и опреме у складу са интерном регулативом

2.4.1.1 Опис неправилности

Предузеће је извршило признавање прибављених сталних средстава, у ревидираном периоду, у укупном износу од 426 хиљада динара, која не испуњавају услове да буду призната као основна средства, који су прописани у Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама, јер је њихова појединачна набавна вредност у моменту стицања мања од просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку. Осим тога, Предузеће сачињава записнике о пријему основних средстава, који не садржи све елементе: набавну вредност, век трајања основног средства, стопу амортизације и слично.

2.4.1.2 Исказане мере исправљања

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, утврђено је да је Предузеће, у циљу отклањања наведене неправилности, извршило корекцију књижења у пословним књигама прибављених основних средстава која не испуњавају услове да буду призната као основна средства, јер је њихова појединачна набавна вредност у моменту стицања била мања од просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку. У налозима за књижење број 23-430-139 од 31. јула 2023. године и број 23-470-27 од 31. децембра 2023. године, поменута основна средства су евидентирана на рачуну ситног инвентара.

Осим тога, Предузеће је започело да сачињава записнике о квалитативном и квантитативном пријему основних средстава, који садрже све потребне елементе за правилно признавање, вредновање и евидентирање основних средстава у складу са условима који су прописани у интерном акту: набавну вредност, век трајања основног средства, стопу амортизације и сл.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су следећи докази о предузетој мери исправљања:

- 1) Налози за књижење број 23-430-139 од 31. јула 2023. године и број 23-470-27 од 31. децембра 2023. године.;
- 2) Записници о о пријему основних средстава број 6/2023 од 23. новембра 2023. године и број 7/2023 од 19. децембра 2023. године.

2.2.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.5. Вредновање основних средстава

2.5.1 Реално исказивање садашње вредности основних средстава

2.5.1.1 Опис неправилности

У пословним књигама Предузећа исказана су постројења и опрема чија је књиговодствена вредност од 55.266 хиљада динара. Након почетног признавања, Предузеће евидентира наведену имовину по моделу фер вредности иако је Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама опредељен модел набавне вредности. Процена фер вредности постројења и опреме извршена је у 2020. години.

Осим тога, основицу за обрачун амортизације не представља вредност имовине која је утврђена проценом, већ набавна вредност те имовине која је евидентирана пре извршене процене, због чега су трошкови амортизације у текућој години погрешно обрачунати.

Наведено није у складу са Одељком 17 – Некретнине, постројења и опрема МСФИ за МСП, због чега нисмо били у могућности да утврдимо утицај ове неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2022. годину.

2.5.1.2 Исказане мере исправљања

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, утврђено је да је Предузеће, у циљу отклањања наведене неправилности, извршило сторнирање у целости процењене фер вредности основних средстава, која је прокњижена у 2020. години, с обзиром да је у Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа опредељен модел набавне вредности, а што је документовано налогом за књижење број 23-470-1 од 4. јануара 2023. године.

Извршен је поновни обрачун трошкова амортизације за период од 2020. до 2023. године. Предузеће је мануелним путем, уз помоћ ексел табела, утврдило трошкове амортизације за сваку годину (2020. 2021 и 2022. година) и спроведена су књижења у пословним књигама, налогом за књижење број 23-470-28 од 31. децембра 2023. године, као исправка грешке из ранијег периода. Истовремено отклањају се проблеми у апликативном софтверу који су настали приликом обрачуна трошкова амортизације у претходном периоду од стране програмера који одржава софтвер који се примењује у пословању Предузећа.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су следећи докази о предузетој мери исправљања:

- 1) Налог за сторнирање прокњижене процене вредности основних средстава број 23-470-1 од 4. јануара 2023. године;
- 2) Табеларни преглед обрачунатих трошкова амортизације по годинама, за период од 2020. до 2023. године;
- 3) Налози за књижење обрачунатих трошкова амортизације број 23-470-28 од 31. децембра 2023. године;
- 4) Аналитичке финансијске картице конта 495, 330, 498, 340 и конта 540 за 2023. годину.

2.5.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.6. Краткорочна активна временска разграничења

2.6.1 Правилан приказ билансних позиција у финансијским извештајима

2.6.1.1 Опис неправилности

У пословним књигама Предузећа исказан је износ од 522 хиљаде динара који се односи на краткорочна остала активна временска разграничења по основу разграниченог пореза на додату вредност, а приликом сачињавања финансијских извештаја, у обрасцу биланса стања, поменути износ је исказан на позицији дугорочних активних временских разграничења, чиме није поступљено у складу са чланом 22. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

На тај начин више су исказана дугорочна активна временска разграничења, а мање краткорочна активна временска разграничења у износу од 522 хиљаде динара.

2.6.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционог плана Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, утврђено је да је Предузеће образложило да ће приликом сачињавања финансијских извештаја за 2023. годину, у обрасцу биланса стања, на исправној позицији АОП-а, исказати краткорочна активна временска разграничења по основу разграниченог пореза на додату вредност.

Предузеће је именовало лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.7. Залихе материјала и резервних делова

2.7.1. Процена нето оствариве вредности залиха материјала и резервних делова

2.7.1.1 Опис неправилности

Предузеће је у пословним књигама, на дан 31. децембар 2022. године, исказало залихе материјала и резервних делова (243 ставке), чија је укупна вредност 2.219 хиљада динара и код којих није било обрта у временском периоду дужем од годину дана. Предузеће није на крају извештајног периода вршило оцену да ли је наведеним залихама умањена вредност, односно да ли је књиговодствена вредност у потпуности повратива, што није у складу са параграфом 13.19 Одељка 13 – Залихе МСФИ за МСП. Укупна вредност залиха материјала и резервних делова у пословним књигама износи 6.962 хиљада динара.

2.7.1.2 Исказане мере исправљања

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, утврђено је да је Предузеће, у циљу отклањања наведене неправилности, Одлуком директора Предузећа број 10-34А/2023 од 20. новембра 2023. године, формирало Комисију за попис залиха материјала, резервних делова, хтз опреме и ауто-гума.

Поменута Комисија је приликом вршења годишњег пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2023. године, сачинила Извештај о оцени залиха материјала и резервних делова која није имала обрт у периоду дужем од годину дана. У извештају је дато образложење, појединачно, по свакој ставци материјала и резервних делова да ли се иста налази у магацину, да ли је исправна, да ли је у функционалном стању или је дата на реверс.

На основу сачињеног извештаја извршено је истраживање тржишта о ценама за сваку ставку материјала посебно, прикупљале су се информације са интернета и од добављача и на основу тога је утврђено да се цене нису мењале, те да није потребно умањивати вредност залиха материјала и резервних делова која се налазе на стању, што је документовано писаном изјавом директора Предузећа од 7. фебруара 2024. године.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су следећи докази о предузетој мери исправљања:

- 1) Извештај Комисије за попис залиха материјала, резервних делова, хтз опреме и ауто-гуме број 1/24 од 24. јануара 2024. године;
- 2) Појединачни реверси из ранијег периода за дате алате и ситан инвентар;
- 3) Изјава директора Предузећа од 7. фебруара 2024. године

2.7.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.8. Залихе недовршене производње и готових производа

2.8.1 Обрачун производње залиха недовршене производње и готових производа

2.8.1.1 Опис неправилности

За залихе недовршене производње, које су исказане на дан извештајног периода у износу од 3.068 хиљада динара, није било могуће потврдити да су одмерене у складу са параграфом 13.4. Одељак 13 – Залихе МСФИ за МСП, јер:

- у Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Предузеће није одредило места, ни носиоце трошкова, нити је регулисало друга питања везана за производњу расадног материјала;

- Предузеће не утврђује појединачну цену коштања учинака, у циљу праћења калкулације производне цене коштања, односно контроле трошкова производње;

- Предузеће, није документовало да сачињава појединачне, производне радне налоге, који треба да садрже све неопходне елементе везане за обрачун производње: податке о утрошцима материјала, о извршиоцима, број утрошених радних часова у одређеној производњи и сл.

- у пословним књигама није усклађено стање у финансијском књиговодству и књиговодству обрачуна трошкова и учинака (класа 9), а током целе године, Предузеће је исказивало промене у финансијском књиговодству на рачуну залиха недовршене производње (рачун 110) и рачуну повећања вредности залиха недовршене производње (рачун 630), иако се на поменутих рачунима исказује само почетно и крајње стање ових залиха, што није у складу са чл. 66.-76. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике;

- је на крају обрачунског периода, Предузеће на основу инвентарне листе о стварном стању залиха расадничког материјала, сачињеној у магацину производње – расадник, евидентирало у финансијском књиговодству вредност залиха недовршене производње у износу од 3.068 хиљада динара, при чему није било могуће утврдити по којим ценама су исте исказане.

2.8.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

У Одазивном извештају број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционом плану Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да је предузело мере око успостављања правилног обрачуна производње и да се обављају консултације са програмерима, који одржавају апликативни софтвер, у циљу успостављања правилних евидентирања пословних промена у оквиру обрачуна трошкова и учинака (класа 9), почевши од 1. јануара 2024. године.

Наведено ће допринети да се на почетку и на крају обрачунског периода изврши пренос утврђене вредности залиха недовршење производње и готових производа у финансијско књиговодство и да се правилно одмере залихе у складу са Одељком 13 – Залихе МСФИ за МСП.

Такође, Предузеће је образложило да ће у интерном акту – Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама одредити места и носиоце трошкова и регулисати друга питања везана за производњу расадног материјала, као и да је започело са сачињавањем радних налога са свим потребним елементима.

Тако ће бити омогућено да се изврши везивање трошкове за места и носиоце трошкова, обрачун одступања планских од стварних цена коштања у произведеним и продатим готовим производима, утврди кретање залиха готових производа, износ промена вредности крајњих у односу на почетне залихе и изврши затварање класе 9 и пренос у финансијско књиговодство.

У вези са наведеним Предузеће је закључило Уговор о пружању консултантских услуга број 02/2024 од 19. фебруара 2024. године, са предузећем „ЈУ ВОМ“ доо, Ченеј, који за предмет има консултације у вези успостављања и праћења производног процеса, погонског књиговодства и осталих процеса по врстама докумената (моделирање сходно програмским могућностима).

Предузеће је именovalo лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

- 1) Уговор о пружању консултантских услуга број 02/2024 од 19. фебруара 2024. године, са предузећем „ЈУ ВОМ“ доо, Ченеј,
- 2) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.9. Ревалоризационе резерве

2.9.1 Евидентирање ревалоризационих резерви у пословним књигама

2.9.1.1 Опис неправилности

Предузеће није успоставило аналитичку евиденцију рачуна ревалоризационих резерви, што није у складу са чланом 12. став 8. Закона о рачуноводству, нити је извршило укидање ревалоризационих резерви по основу расходања постројења и опреме у корист нераспоређеног добитка текуће године, како је прописано параграфом 27. Одељка 17. МСФИ за МСП - Некретнине, постројења и опрема.

Није било могуће утврдити ефекат наведене неправилности на финансијски резултат Предузећа у текућем и ранијем периоду.

2.9.1.2 Исказане мере исправљања

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, утврђено је да је Предузеће, у циљу отклањања наведене неправилности, извршило сторнирање у целости, процене фер вредности основних средстава, која је извршена у ранијем периоду када су приликом књижења процене формиране ревалоризационе резерве у пословним књигама Предузећа у износу од 18.519 хиљада динара.

Налогом за књижење број 23-470-1 од 4. јануара 2023. године, извршено је сторнирање прокњижене процене фер вредности основних средстава и у целости су укинуге формиране ревалоризационе резерве у пословним књигама у наведеном износу, у корист финансијског резултата из ранијег периода, с обзиром да се ради о материјално значајној грешки.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су следећи докази о предузетој мери исправљања:

- 1) Налог за сторнирање прокњижене процене вредности основних средстава број 23-470-1 од 4. јануара 2023. године;
- 2) Аналитичке финансијске картице конта 330, и 340 за 2023. годину.

2.9.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.10. Дугорочна резервисања

2.10.1 Сачињавање обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине и јубиларне награде запослених

2.10.1.1 Опис неправилности

Предузеће, приликом сачињавања актуарског обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине није узело у обзир све актуарске претпоставке, односно изостављена је стопа флукуације запослених, чијим се неувођењем у обрачун утиче на износ обавезе за резервисање, а није утврђен ни актуарски добитак/губитак, нити трошак камате. Осим тога у актуарском обрачуну дугорочних резервисања за отпремнине за одлазак у пензију, за 2022. годину, на списку се налазе три запослена лица, за које је исплаћена отпремнина у износу од 845 хиљада динара, због чега, износ дугорочног резервисања по овом основу од 15.632 хиљаде динара, није правилно утврђен.

На дан извештајног периода, Предузеће је укалкулисало износ од 2.568 хиљада динара, као разлику између износа дугорочних резервисања по овом основу утврђеног за 2022. годину у односу на износ утврђен за 2021. годину, а да при томе, на рачуну дугорочних резервисања за отпремнине, није евидентиран износ почетног стања, због чега стање исказано на дан извештајног периода не одговара укупном износу од 15.632 хиљаде динара, који је утврђен у актуарском обрачуну.

Предузеће није у ревидираном, нити у ранијем периоду, извршило обрачун дугорочних резервисања за јубиларне награде.

Због свега наведеног, Предузеће није поступило у складу са Одељком 28 - Примања запослених МСФИ за МСП, нити је било могуће утврдити ефекат наведене неправилности на финансијски резултат Предузећа у текућем и ранијем периоду.

2.10.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

У Одазивном извештају број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционом плану Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да је закључило Уговор број 10/2024 од 31. јануара 2024. године, са предузећем „Аудитинг“, доо, Врњачка Бања, као пружаоцем услуга, за услугу израде обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине и јубиларне награде запослених.

Предузеће је започело са слањем потребних података о запосленима пружаоцу услуге, а након израде актуарског обрачуна, Предузеће ће, до сачињавања финансијских извештаја за 2023. годину, извршити одговарајућа књижења у пословним књигама.

Предузеће је именовало лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.11. Одложене пореске обавезе

2.11.1 Сачињавање обрачуна одложених пореских средстава/обавеза

2.11.1.1 Опис неправилности

Предузеће није у 2022. години вршило обрачун одложених пореских средстава/обавеза у складу са Одељком 29 – Порез на добитак МСФИ за МСП.

У пословним књигама Предузеће је, током ревидираног периода, приликом усаглашавања стања са Пореском управом, по основу уплаћених аконтација за обавезе за порез на добит, извршило је евидентирање на рачуну одложених пореских обавеза у износу од 182 хиљаде динара, уместо на рачуну расхода од усклађивања вредности имовине, чиме није поступило у складу са чланом 47. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

2.11.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

У Одазивном извештају број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционом плану Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да ће приликом сачињавања финансијских извештаја за 2023. годину, извршити обрачун одложених пореских средстава/обавеза у складу са Одељком 29 – Порез на добитак МСФИ за МСП и ефекте наведеног обрачуна исказати у пословним књигама.

Предузеће је именовало лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.12. Одложени приходи и примљене донације

2.12.1 Евидентирање одложених прихода и примљених донација у пословним књигама

2.12.1.1 Опис неправилности

Предузеће је у пословним књигама исказало одложене приходе и примљене донације у укупном износу од 21.230 хиљада динара који се у потпуности односе на државна давања по уговорима закљученим са АП Војводина и градом Сомбор, као оснивачем. С обзиром на то да поменута давања већим делом чине безусловна државна давања, а да се у финансијским извештајима признају као приход на систематској основи у билансу успеха током периода, евидентирање на овакав начин није у складу са параграфом 24.4. Одељка 24 – Државна давања МСФИ за МСП.

Због тога, није било могуће потврдити вредност одложених прихода и примљених донација у финансијским извештајима у износу од 21.230 хиљада динара.

2.12.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

У Одазивном извештају број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционом плану Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да ће извршити анализу сваког појединачног државног давања, раздвојити условна од безусловних државних давања по свим уговорима закљученим са Аутономном покрајином Војводином и градом Сомбором и након тога извршити корекције књижења у пословним књигама, у складу са Одељком 24 – Државна давања МСФИ за МСП.

Предузеће је започело са сачињавањем помоћне евиденције у виду ексел табела, за сва државна давања, која потичу из ранијег периода, тачније од 2018. године, а све са циљем правилнијег евидентирања у пословним кеигама.

Предузеће је именовало лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.13. Трошкови амортизације основних средстава

2.13.1 Измена апликативног софтвера у делу обрачуна трошкова амортизације

2.13.1.1 Опис неправилности

У пословним књигама Предузећа исказани су трошкови амортизације за 2022. годину у укупном износу од 14.248 хиљада динара при чему:

-основицу за обрачун амортизације не представља вредност имовине која је утврђена проценом, већ набавна вредност имовине евидентирана пре процене, и

-основицу за обрачун амортизације за поједина основна средства чини садашња вредност, уместо набавне вредности, што све није у складу са Одељком 17 – Некретнине, постројења и опрема МСФИ за МСП;

- износ од 4.599 хиљада динара чине трошкови амортизације у текућој години настали по основу признавања државних давања као приход на систематској основи у билансу успеха током периода, што није у складу са параграфом 24.4. Одељка 24 – Државна давања МСФИ за МСП.

Због тога, није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2022. годину.

2.13.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

У Одазивном извештају број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционом плану Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да је започело са поновним обрачуном трошкова амортизације основних средстава за период од 2020. до 2023. године, мануелним путем уз помоћ ексел табела, на начин да основицу за обрачун, код свих основних средстава, чини набавна вредност, а не садашња вредност. Утврђени су трошкови амортизације за сваку годину и спроведена су књижења у пословним књигама, налогом за књижење број 23-470-28 од 31. децембра 2023. године.

Предузеће је именовало лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.14. Трошкови производних услуга

2.14.1 Евидентирање пословних промена уз одговарајуће рачуноводствене исправе

2.14.1.1 Опис неправилности

Предузеће је у пословним књигама евидентирало фактуре добављача „Алијанса 20-21“ доо, Београд, за пружене услуге у области хортикултуре у укупном износу од 12.036 хиљада динара, уз које су приложени записници о квалитету и квантитету пружене услуге за сваки

месец који нису оверени од стране Предузећа и у којима је наведен само износ утрошених сати за сваки месец појединачно, али не и услуге које су пружене, у којој количини, као ни број лица који је извршио услугу. Осим тога, у фактурама добављача засебно су исказане услуге превоза фактурисане у укупном износу од 177 хиљада динара, које нису биле предмет понуде и уговора, тако да није било могуће потврдити која врста превоза је обављена, време пружене услуге, локација и сл.

Због свега наведеног, поменуте фактуре не представљају веродостојне рачуноводствене исправе, у смислу члана 9. став 1 и 2 Закона о рачуноводству, према којем рачуноводствена исправа представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, која обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама тако да се из рачуноводствене исправе недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

2.14.1.2 Исказане мере исправљања

Прегледом Одазивног извештаја број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, утврђено је да је Предузеће, у циљу отклањања наведене неправилности, прибавило записнике за сваки месец 2023. године, од добављача „Алијанса 20-21“ доо, Београд, о квалитету и квантитету пружене услуге у области хортикултуре, у којима је наведено која врста услуге је пружена, број ангажованих лица и исти су оверени од стране Предузећа као налогодаваца.

У прилогу Одазивног извештаја достављени су следећи докази о предузетој мери исправљања:

- 1) Записници о квалитету и квантитету пружене услуге добављача „Алијанса 20-21“ доо, Београд број: 4/30. април 2023. године, 5/31. мај 2023. године, 6/30. јун 2023. године, 7/31. јул 2023. године, 8/31. август 2023. године, 9/30. септембар 2023. године, 10/31. октобар 2023. године, 11/30. новембар 2023. године, 12/30. децембар 2023. године.

2.14.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.15. Напомене уз финансијске извештаје

2.15.1 Сачињавање Напомена уз финансијске извештаје Предузећа

2.15.1.1 Опис неправилности

Напомене уз финансијске извештаје Предузећа за 2022. годину нису сачињене у складу са Законом о рачуноводству и Одељком 8 - Напомене уз финансијске извештаје МСФИ за МСП, јер исказани износи нису дати у хиљадама динара, нити су приказани по редоследу текуће и претходне године, као што је назначено у обрасцима биланса стања и биланса успеха, због чега је отежано њихово упоређивање са подацима у обрасцима финансијских извештаја. Поједине табеле за одређене билансне позиције не садрже адекватне називе (друга потраживања, краткорочна активна временска разграничења, финансијски приходи, остали приходи и сл.), износи који су обелодањени за 2022. и 2021. годину нису у складу са износима који су дати у обрасцима финансијских извештаја (износ на рачуну вредности залиха недовршене производње и готових производа, трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, трошкови производних услуга, дугорочна пасивна временска разграничења), док одговарајући подаци из биланса стања/успеха нису уопште обелодањени у Напоменама уз финансијске

извештаје (подаци о дугорочним резервисањима, потенцијалним обавезама по основу судских спорова и сл.).

2.15.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

У Одазивном извештају број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционом плану Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да ће приликом сачињавања Напомена уз финансијске извештаје за 2023. годину, обелоданити све неопходне релевантне информације са подацима из финансијских извештаја, са исказаним износима у хиљадама динара, по редоследу текуће и претходне године, као што је назначено у обрасцима биланса стања и биланса успеха.

Предузеће је именовало лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

ПРИОРИТЕТ 3 – грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године

2.16. Интерна ревизија

2.16.1 Успостављање интерне ревизије

2.16.1.1 Опис неправилности

Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

2.16.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

У Одазивном извештају број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционом плану Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да ће успоставити интерну ревизију у складу са одредбама Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Предузеће је именовало лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.17. Дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја

2.17.1 Доношење дугорочног и средњорочног плана пословне стратегије и развоја

2.17.1.1 Опис неправилности

Предузеће није сачинило дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја, како је прописано чланом 59. став 1. Закона о јавним предузећима.

2.17.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

У Одазивном извештају број 2-29/2024 од 12. фебруара 2024. године, као и Акционом плану Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године, а у вези са наведеном неправилношћу, Предузеће је образложило да ће сачинити дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја у складу са одредбама Закона о јавним предузећима.

Предузеће је именovalo лице одговорно за предузимање мере исправљања и дефинисало је период у којем се планира предузимање мере исправљања.

Доказ:

1) Акциони план Предузећа за предузимање мера на исправљању неправилности број 2-30/2024 од 12. фебруара 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су неправилности отклоњене. Отклањање утврђене неправилности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (доказа за отклоњене неправилности првог приоритета и акта субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених неправилности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је сачинио субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаних у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених неправилности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку рока од три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених неправилности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
4. март 2024. године